

Forskerforbundet: Inntjeningskrav og FoU-tid ved forskningsinstituttene

**Intern rapport fra tillitsvalgtundersøkelse blant
Forskerforbundets lokallag i instituttsektoren**

1. SAMMENDRAG

Denne rapporten viser en oversikt over inntjeningskrav og prinsipper for fordeling av egeninitiert forsknings- og utviklingstid (FoU-tid) i instituttsektoren. Bakgrunnen for undersøkelsen er et spørreskjema som ble sendt ut til alle Forskerforbundets lokallag i instituttsektoren i september 2010. Datamaterialet består av tillitsvalgtes svar på de spørsmålene som er stilt og vurdering av situasjonen ved eget institutt.

Undersøkelsen kom i stand på oppfordring fra de tillitsvalgte, som ønsket en sammenlignende oversikt over inntjeningskrav og tid til egeninitiert forskning og utviklingsarbeid ved forskningsinstituttene. Variasjonen mellom de ulike instituttene er stor, men vi har likevel valgt å forsøke å plassere institutter i kategorier og fordele tidsandeler.

Forskerforbundet har lokallag ved 53 institutter og vi fikk opprinnelig inn svar fra 38 lokallag. Flere har bare kunnet svare på deler av undersøkelsen. I ettertid har vi hentet korrigerede opplysninger og data også fra andre lokallag, slik at vi nå har data fra i alt 41 institutter. Blant våre respondenter er 27 blant de 53 forskningsinstituttene som omfattes av NFRs strategiske ansvar og får basisbevilgning gjennom Forskningsrådet.

En oversikt over instituttene som er representert i undersøkelsen finnes på side 12.

1.1 OVERSIKT OVER HOVEDFUNN

- 29 institutter (69 %) har fast fakturerings-/inntjeningskrav.
  - 6 av 14 statlige institutt
  - 23 av 27 private institutt
  - Variasjonen er stor: 55–80 % av full stilling.
  - Gjennomsnittlig faktureringskrav er 70 % av full stilling.
  - 8 institutter eller 40 % melder om skjerpede krav de siste årene, ingen om lettelser på kravene. Inntrykket av skjerpede krav styrkes av kommentarer i åpne felt.
- Få institutter har utviklet en sanksjonspolitikk overfor forskere som ikke når inntjeningskravet og problemet er tilsynelatende lite.
- Få institutter har utviklet en bonuspolitikk overfor forskere som overoppfyller inntjeningskravet, men det kan gi grunnlag for lønnstillegg i lokale lønnsforhandlinger.
- 20 institutter (57 %) har fast (12) eller individuelt (8) avtalt tid til faglig utvikling/egeninitiert forskning. Gjennomsnittlig tid for disse er 20 %.
  - 9 institutt oppgir mer enn 20 % FoU-tid; 4 institutt ligger mellom 19–10 %, mens 2 institutt har mindre enn 10% tid til FoU.
- 30 institutter har en eller annen ordning for kompetanseheving/egenutvikling/-internasjonalisering:
  - 6 institutter (17 %) har midler til internasjonaliseringstiltak.
  - 7 institutter (20 %) har forskningsterminordninger.
  - 15 institutter (43 %) har ordninger med midler til kompetanseheving og kurs.
  - 13 institutter (37 %) har andre ordninger for kompetanseheving/egenutvikling.
- 24 av 30 institutter (80 %) som prissetter forskningsoppdrag opererer med differensierte timepriser for forskningsoppdrag.
  - 19 institutter differensierer etter forskernes formelle kompetanse.
  - 5 institutter differensierer etter timelønn.
  - 6 institutter har lik timeprising uansett forskerstilling

2. INNTJENINGSKRAV

De fleste private forskningsinstitutter stiller inntjeningskrav til sine ansatte forskere (**Tabell 1**), mens de fleste statlige institutter ikke gjør det (**Tabell 3**). De tillitsvalgte fra institutter med inntjeningskrav ble bedt om å også svare på følgende spørsmål:

"Målt i prosent, hvor stor andel av ordinær stilling utgjør inntjenings-/faktureringskravet?"

I ettertid har vi også hentet inn informasjon fra andre institutt. Der noen har angitt timetall i stedet for prosent har vi regnet ut prosent med basis i 1750 timer som full stilling.

Svarene viser at forskerne må fakturere et sted mellom 60 og 80 % av arbeidstiden, avhengig av hvilket institutt de er tilknyttet. Det er altså en viss variasjon, men gjennomsnittlig faktureringskrav for de i alt 26 instituttene som har et rimelig standardisert faktureringskrav, er 71,4 %.

Det er altså verdt å merke seg at fire statlige institutter har inntjeningskrav og det også ganske høye sådanne. Det er motsatt tre ikke-statlige institutter som oppgir at de ikke har formelle inntjeningskrav: Nofima Mat (Abelia), Senter for interkulturell kommunikasjon (Privat) og Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS; Spekter).

Tabell 1. Institutter med fast fakturerings-/inntjeningskrav for forskere og prosentvis andel av arbeidstiden som må faktureres:

Institutt	Sektor	Inntjeningskrav i %
Arbeidsforskningsinstituttet	Frittstående	60
NTNU Samfunnsforskning	Abelia	62
NINA	Abelia	63
Vestlandsforskning	Abelia	64
NIBR	Abelia	67
PRIO	Abelia	67
NIKU	Abelia	70
Bioforsk	Stat	70
Møreforskning	Abelia	70
Nofima Marin	Abelia	70
SINTEF	Abelia	70
Telemarksforskning - Bø	Abelia	70
Trøndelag FoU A/S	Abelia	70
Nordlandsforskning	Abelia	73
Inst. for samfunnsforskning	Abelia	74
Agderforskning	Abelia	75
Bygdeforskning	Abelia	75
Cicero	Abelia	75
NILF	Stat	75
NIVA	Abelia	75
Norut Alta AS	Abelia	75
Norut Tromsø AS	Abelia	75
SNF	Abelia	75
Havforskningsinstituttet	Stat	78
NIFU	Abelia	78
SIFO	Stat	80

I tillegg til disse oppgir noen andre tillitsvalgte å ha et litt annet inntjeningsregime:

- TØI (Abelia) har et inntjeningskrav på ”ca. 1250 timer eller mer” i året, men ” har et mål om gjennomsnittlig faktureringsgrad”.
- NUPI (stat) – Her finnes det individuelle opplegg hvor forskerne må fakturere et minimum antall timer som en andel av stillingen, etter avtale/stillingskategori.
- Senter for interkulturell kommunikasjon (Privat) – ”Den enkelte forsker har ikke et individuelt krav om inntjening, men det er ønskelig fra organisasjonens side at minimum 70% av timer er fakturerbare.”
- NOVA (stat) har 11 mnd inntjeningskrav hvor egentiden skal legges inn i prosjektene.

På spørsmål om inntjeningsregimet har endret seg de siste årene svarer nesten 40% at kravene er skjerpet de siste årene. 9 av de 21 instituttene med fast inntjeningskrav (43 %) svarer at kravene ikke er skjerpet, to forteller om svingninger både opp og ned (Nordlandsforskning, SINTEF), to forteller om betydelige endringer av inntjeningsregime (Norut Tromsø og NIKU), mens 8 (38 %) melder om skjerpede krav de siste årene. Ingen har opplevd en endring til det bedre. Se **Tabell 2**.

Tabell 2. Institutter med skjerpede eller endrede inntjeningskrav de siste årene

Institutt	Har inntjeningskravet endret seg i løpet av de siste årene?
Agderforskning	Er økt litt
Bioforsk	Økende krav til inntjening ved lønnsopprykk.
NTNU Samfunn	Gått fra 60 til 62 prosent eksterne fakturert
Havforskningsinstituttet	Har økt fra 1250 til 1300, så til 1350 og nå 1400. Dette inkluderer FOU timer på interne prosjekt.
SIFO	Faktureringskravet er på 1350 timer per år. Det er økt fokus på at alle skal oppfylle faktureringskravet
NIBR	Blitt skjerpet, dvs. høyere inntjeningskrav
NIFU	Kravet er blitt mer formalisert og gjenstand for nøyere utregning av om den enkelte oppnår utfaktureringsmålet/-kravet
Nofima Marin	Nylig økt fra 1200 til 1250 timer / (men har også vært høyere, 1300, for noen år siden)
Norut Tromsø AS	Nå i ferd med å omdefineres fra 75 % til p.t. 1,3 mill pr forsker
NIKU	Forhold mellom fakturering og egeninitiert forskning har inntil nå vært mer fast, mens det med ny særavtale f.o.m.2011 vil være mer varierende, avhenging av grunnbevilgningens størrelse.

2.1 SPØRSMÅL OM UNDER- OG OVERFAKTURERING

Når det kommer til hva som skjer med forskere som ikke når inntjeningskravet finnes det ved de fleste instituttene ikke en utviklet sanksjonspolitikk. Underfakturering er tilsynelatende heller ikke et omfattende problem. De fleste instituttene har policy som involverer en grad av oppfølging fra nærmeste leder, primært med veiledning og stimuli til å yte bedre. Noen rapporterer om omplassering, slusing over på andre prosjekter og arbeidsoppgaver, frivillige oppsigelser, samt at dette kan være et kriterium i tilfelle nedbemanning. Tre institutter melder også om at oppsigelse kan være aktuelt i spesielle tilfeller hvor forskere er langt unna faktureringskravet (Bioforsk, NIVA, PRIO), men i hvilket omfang dette har vært eller er aktuelt kommer ikke fram.

På spørsmål om det finnes ordninger for å belønne forskere som overgår inntjeningskravet, svarer de tillitsvalgte ved de fleste instituttene at det ikke eksisterer noen slik ordning – bortsett fra at dette kan gi uttelling i lokale lønnsforhandlinger. Ved PRIO får forskerne direkte merinntekter for merfakturerte timer. Et par institutter praktiserer bonusordninger på et mer kollektivt nivå (Norut Alta, Telemarkforskning, SINTEF). Ved NIFU har ledelsen ønsket å innføre individuelle bonusordninger, de blir nå utredet i samarbeid med fagforeningene.

Tabell 3. Institusjoner uten formelle inntjeningskrav (ifølge tillitsvalgte)

Institutt	Sektor
Folkehelseinstituttet	Stat
Forsvarets forskningsinstitutt	Stat
NIFES	Stat
NKVTS	Spekter
Nofima Mat	Abelia
NGU	Stat
Norsk polarinstitutt	Stat
SIRUS	Stat
STAMI	Stat
Statens strålevern	Stat
Veterinærinstituttet	Stat

2.2 KOMMENTARER TIL INNTJENINGSREGIME

I det åpne kommentarfeltet beskriver flere tillitsvalgte at inntjeningskravet oppfattes som tøft og at det har vært en dreining til det verre de siste årene. Her er et utvalg kommentarer :

- *Mange forskere synes inntjeningskravene er strenge og vanskelige å oppnå. Dette kan føles svært frustrerende og stressende for mange, og gå utover deres selvfølelse og selv-tillit. I en situasjon med økende konkurranse i markedet har svært mange prosjekter en trang økonomi, og mange medarbeidere arbeider gratis i fritiden med prosjektene for å hindre at de går i underskudd. Slik innsats fanges naturligvis ikke opp i det formaliserte timeregistreringssystemet.*
- *Det er økende press og stress knyttet til instituttsektoren, det gjelder generelt. Oppdragsmarkedet er mer uforutsigbart og usikkert, og det preger den enkelte forsker og instituttet generelt. Konkurransen, også når det gjelder forskningsprosjekter, med konsulentfirmaer har økt og det er færre større, langsiktige prosjekter, og økt antall småprosjekter.*
- *Det kan være vanskelig å holde kompetanseområder som ikke "er i vinden" varm i perioder hvor forskningspolitikken vektlegger andre områder. Til tider stor frustrasjon blant ansatte over at tidsressursen som går med til prosjektakkvisisjon som ikke får til-sagn, ofte blir betydelig.*
- *Min opplevelse er at det er viktig at vi har et eller annet form for faktureringskrav. Instituttet er avhengig av inntjeningen og en god inntjening og gode resultater er også viktig for arbeidsmiljø og trivsel, lønnsnivå osv. Jeg er opptatt av å beholde en flat bonusordning og å ha full åpenhet rundt lønnsnivå og lønnsfastsettelse.*
- *Sterkt fokus på hvordan den enkelte bruker sine timer. Sterk kontroll. I enkelte grupper legges det frem på gruppemøtene hvem som har fakturert hvor mye hver måned.*
- *Systemet har vært i drift noen år og fungerer uten noen større tegn til problemer eller uheldige bieffekter. Det skal vurderes i forbindelse med lønnsforhandlingene hvert år for å få opp eventuelle problemer som manifesterer seg.*
- *Det er stor misnøye blant de vitenskapelig ansatte med det økte fokuset på fakturering og ansvarliggjøring for inntjening.*
- *Vi kjemper som andre institutt i et stadig hardere marked. Inntjeningskravet er over tid blitt stadig mer ubønhørlig. Ikke for det, det har jo alltid vært der.... For å sikre en langsiktighet i kompetanseoppbygging og -utvikling burde det være grunnfinansiering for 30% av FoU-aktiviteten.*
- *Individuell premiering kan være utfordrende da den enkeltes mulighet til å nå utfaktureringskravet kan variere fra år til år og under ulike familiære omstendigheter. God ordretilgang kan også være et resultat av dine kollegers velvilje til å skaffe og dele prosjekter med deg. Vi får klar tilbakemelding fra ledelsen om hvordan vi som kollektiv ligger an i forhold til utfaktureringsmålet og budsjettet.*
- *Alle føler kravet om inntjening som belastende. Vi innser likevel at dette er hverdagen og yter stor innsats.*
- *Seniorene (>62 år) får 10 % reduksjon i kravet til fakturerbare timer.*

3. TID TIL EGENINITIERT FORSKNING OG UTVIKLING

De fleste private forskningsinstituttene som har faktureringskrav har også en andel av stillingen definert til egeninitiert forskning/faglig fordypning. Dette kan dreie seg om forskningsprosjekt som ikke er eksternt finansierte, om videre arbeid med eksternt finansierte prosjekter for publisering eller prosjektutvikling, deltagelse på faglige konferanser eller andre former for forskningsmessig eller faglig fordypning. Andelen FoU-tid ble av mange satt lik resttiden etter at faktureringskravet er innfridd. Denne resttiden omfatter imidlertid ulike aktiviteter ved de forskjellige instituttene. Flere steder inngår administrativt arbeid og akkvisisjon i resttiden, også kalt "interntid". De tillitsvalgte ble derfor bedt om å differensiere mellom FoU-tid og tid til administrasjon/akkvisisjon. Dette var ikke mulig alle steder fordi flere institusjoner ikke skilte mellom disse to aktivitetene. **Tabell 4** er et forsøk på en sammenstilling med forbehold om at begrepet "FoU-tid" kan omfatte andre aktiviteter enn FoU.

Tabell 4. Institusjoner med inntjeningskrav – andel av arbeidstiden til egeninitiert forskning/faglig utvikling og administrasjon/akkvisisjon.

Institutt	Sektor	FoU-tid	Adm./akkv.
Agderforskning	Abelia	0	25
Arbeidsforskningsinstituttet	Frittstående	7	33
Bioforsk	Stat	20	10
Cicero	Abelia	25	0
Havforskningsinstituttet	Stat	0	22
Institutt for samfunnsforskning	Abelia	26	0
Møreforskning	Abelia	0	30
NIBR	Abelia	10	23
NIKU	Abelia	0*	25
NIVA	Abelia	8	17
Nordlandsforskning	Abelia	0	27
Norut Alta AS	Abelia	10	15
Norut Tromsø AS	Abelia	10	15
NTNU Samfunnsforskning	Abelia	38	0
SNF	Abelia	25	0
Trøndelag Forskning og Utvikling A/S	Abelia	30	0
Vestlandsforskning	Abelia	33	0
NINA	Abelia	25	12

Tre institusjoner (FFI, NIFES, NILF) oppgir at egentid varierer etter forskerstillingstype uten å anslå noe gjennomsnitt, mens ved åtte institutter oppgis det at egentid til forskning og fordypning avtales individuelt eller ikke er fastlagt i forhold til administrasjon og akkvisisjon (Bioforsk, Bygdeforskning, NIFU, SIFO, Telemarksforskning Bø, Norut Alta, NUPI, SIRUS).

* NIKU oppgir at FoU-tid er avhengig av grunnbevilgningen og normalt inkludert i faktureringskravet.

3.1 ANDRE ORDNINGER FOR Å SIKRE KOMPETANSEHEVING

Tabell 5 og 6 gir en oversikt over andre ordninger for å sikre kompetanseheving og FoU-tid. 6 institutter har midler til internasjonaliseringstiltak, 7 har ordninger med "forskningstermin", dvs. en periode (1-2 mnd) avsatt til eget FoU-arbeid, og 14 har ordninger med midler til kompetanseheving og kurs.

Tabell 5. Følgende institusjoner har ordninger med "forskningstermin", dvs. en periode avsatt til FoU-tid .

Institutt	Sektor	Kriterier for tildeling
Bioforsk	Stat	Etter strategisk vurdering fra ledelsen
NGU	Stat	Etter søknad
NIFU	Abelia	Etter søknad
NILF	Stat	Etter søknad
Nofima Mat	Abelia	Etter søknad
Norsk polarinstitutt	Stat	Etter strategisk vurdering fra ledelsen
NUPI	Stat	Etter søknad

Tabell 6. Institusjoner som har ordning med kompetansehevings-/kurspott for ansatte

Institutt	Sektor	Kriterier for tildeling
Bygdeforskning	Abelia	Etter søknad
Havforskningsinstituttet	Stat	Etter søknad
Institutt for samfunnsforskning	Abelia	Vilkårlig
Møreforskning	Abelia	Etter strategisk vurdering fra ledelsen
NGU	Stat	Etter søknad
NIFES	Stat	Fast ordning for alle
NIFU	Abelia	Etter søknad
NIKU	Abelia	Etter søknad
NILF	Stat	Etter søknad
NIVA	Abelia	Etter søknad
Norut Alta AS	Abelia	Etter søknad
PRIO	Abelia	Etter strategisk vurdering fra ledelsen
SIFO	Stat	Etter søknad/vurdering fra ledelsen
SINTEF	Abelia	Vilkårlig
SIRUS	Stat	Etter søknad
Telemarksforskning - Bø	Abelia	Etter søknad
Trøndelag Forskning og Utvikling	Abelia	Etter søknad

Tabell 7. Ved følgende institutter finnes det ressurser til internasjonaliseringstiltak og forskerutveksling

Institutt	Sektor	Kriterier for tildeling
Bioforsk	Stat	Etter strategisk vurdering fra ledelsen
Bygdeforskning	Abelia	Etter strategisk vurdering fra ledelsen
Institutt for samfunnsforskning	Abelia	Vilkårlig
NILF	Stat	Etter søknad
Nofima Mat	Abelia	Etter søknad
SIFO	Stat	Etter søknad
PRIO	Abelia	Etter strategisk vurdering fra ledelsen
Veterinærinstituttet	Stat	Etter søknad

Tabell 8. Andre ordninger og tiltak

Institutt	Sektor	Andre ordninger/tiltak
Agderforskning	Abelia	Doktorgradsløp
Folkehelseinstituttet	Stat	Mange forskjellige ordninger er avtalt på individuell basis. En del forskjeller i kultur i forskjellige divisjoner.
Havforskningsinstituttet	Stat	Det kan søkes om forskningsfri dersom en har ekstern finansiering til reise og opphold.
NIBR	Abelia	Vi har etablert temagrupper, midlene brukes litt ulikt, en del til akkvisjonsarbeid, men det er lite midler til faglig utvikling innenfor disse, eller generelt. Primært er faglig utvikling knyttet til prosjekter samt til fritiden.
NIFU	Abelia	Støtte til deler av doktorgradsløp
NIKU	Abelia	Muligheter for kompetanseheving (men ikke egeninitiert) ligger i strategiske instituttprogram der midler tildeles etter søknad/konkurranse.
NIVA	Abelia	Egeninitierte forskningsprosjekter ("E-prosjekter") som dekkes via grunnbevilgningen. Ordningen begrenses nå betydelig.
NKVTS	Spekter	Det er et mål at alle skal få kompetanseheving, men ingen fastsatt pott til hver ansatt. Derfor kan det nok bli litt vilkårlig, avhengig av hvor flink man er til å hevde sin rett
Bygdeforskning	Abelia	Ledelsen har nylig laget et eget kompetansehevingsfond for hver enkelt ansatt, hvor den enkelte forskers andre inntekter enn fra forskningsprosjekter plasseres. Artikkelskrivestipendordning man kan søke på, samt andre midler man kan søke på (for eksempel midler til prosjektutvikling)
Norut Alta AS	Abelia	Stort fokus de siste årene på at forskere skal kvalifisere seg til senior både gjennom doktorgrad og annen kvalifisering
Norut Tromsø AS	Abelia	Hvis f.eks. forskere har delfinansiering til et utenlandsopphold i utlandet, prøver instituttet å bidra med tilleggsmidler der dette også er viktig/gunstig for instituttet.
Senter for interkulturell kommunikasjon	Privat	Det finnes ikke formelle ordninger, men den enkelte forsker foreslår kurs/konferanser han/hun ønsker å delta på og ledelsen stiller seg i stor grad positiv til slike forslag.
SIFO	Stat	Det finnes en egen kompetansehevingspott, som fordeles mellom de ulike faggruppene. Alle kan søke om støtte til å dra på konferanser og/eller ekstratimer til å avslutte påbegynte artikler. Egalitær tildeling tilstrebes, men det gjøres også strategiske vurderinger fra ledelsens side
SINTEF	Abelia	Opplærings- og utviklingsfond bevilger maks kr 7.500 til direkte utgifter på konferanser ol. Dette går til å dekke noe av avdelingens utgifter.
Vestlandsforskning	Abelia	Noe publiseringsmidler og internasjonalsiseringsmidler, men liten andel. Fast bidrag til å kunne dra på konferanser og kjøpe litteratur utenfor prosjekt

Tabell 9. Beskrivelser, vurderinger, kommentarer til ordninger for egeninitiert forskning/kompetanseheving

Institutt	Sektor	Andre ordninger/tiltak
Bioforsk	Stat	De fleste som ønsker å gjennomføre større kompetanseutvikling innenfor prioriterte arbeidsområder får støtte både fra eget institutt og NFR.
Bygdeforskning	Abelia	Det er muligheter til å bedrive egeninitiert forskning innenfor egentiden. Særlig gjelder dette om datagrunnlag allerede eksisterer. Ellers er det muligheter til å søke ledelsen om artikkelkrivemidler. Her er det en strategisk vurdering som ligger til grunn for tildelingen. Slik jeg oppfatter det er det kvaliteten på artikkelen, om den kan skrives på andre prosjekt, og hvorvidt søkeren mangler inntjente månedsværk som ligger til grunn for tildelingen. Det er også midler man kan søke på til å få finansiert arbeid med prosjektideer. Også her er det en strategisk vurdering (ift. kvalitet på idé og uinntjente månedsværk). Prosjektutviklingsmidlene gis gjerne til forskere med uinntjente månedsværk.
Folkehelseinstituttet	Stat	Noen av våre eldre forskere er ansatt i "100%" forskerstilling, mens andre divisjoner har 50 % som utgangspunkt. En undersøkelse for noen år siden viste imidlertid betydelig lavere forskningsandel.
Havforskningsinstituttet	Stat	Forskingsfri var mer vanlig i "gamle dager". Det er i dag mer fokus på økonomi og inntjening enn på forskningsutvikling.
NGU	Stat	NGU har egen budsjettpost for kompetanseheving, denne fordeles til forskjellige avdelinger, noenlunde likt. Fri med full lønn for forskningsopphold tildeles til de fleste som ønsker det
NIBR	Abelia	Det er etablert egne temagruppekoordinatorer som tildeler midler til forskere innenfor disse gruppene. Det er ikke instituttledelsen som vurderer hvem som skal få, det er delegert. Noen vil kanskje mene at det er litt "trynefaktor" i dette.
NIFU	Abelia	Forskningstermin er gjerne et månedsværk eller to spredd over et år.
NIKU	Abelia	Forhold mellom fakturering og egeninitiert forskning har inntil nå vært mer fast, mens det med ny særavtale f.o.m. 2011 vil være mer varierende, avhenging av grunnbevilgningens størrelse.
NIVA	Abelia	Anledningen for å starte egeninitierte forskningsprosjekter ("E-prosjekter"), da større deler av grunnbevilgningen nå skal kanaliseres gjennom NFR-program for «Strategiske instituttsatsninger for miljøinstituttgruppen». Dette innebærer en økt styring av instituttets frie forskning. Prosentandelen av basisbevilgningen som skal gå til dette skal øke fra 25% i 2011 til 40% i 2013.
Nordlandsforskning	Abelia	Vi har ingen slike ordninger så vidt jeg vet
Norut Alta AS	Abelia	Basisbevilgningen brukes i begrenset grad til kompetanseheving og egen initiert forskning (etter søknad). Potten brukes strategisk for å produsere tellende vitenskapelige publikasjoner. Brukes også til deltakelse på kurs, seminarer, konferanser.
NTNU Samfunnsforskning	Abelia	Hovedregelen er 38%, og det løses på ulike måter på forskjellige avdelinger, men stort sett med en stor grad av egen autonomi.
SINTEF	Abelia	Fordeling av midler til kompetanseheving kan variere veldig i SINTEF. Leders prioriteringer har store konsekvenser. Det kan være strategiske valg for hele avdelingen, en ramme (antall timer) som kan benyttes for den enkelte, anarki (hver enkelt er med på det de har samvittighet til)....
STAMI	Stat	Vår forskning er stort sett egeninitiert. Økonomiske og personalmessige ressurser er både interne og eksterne (f.eks. NFR, fagforeninger (LO, NHO etc.), bedrifter, Arbeidstilsynet, Petroleumsstilsynet). Det må søkes om prosjektgodkjenning. STAMI er et forskningsinstitutt uavhengig av NFR-systemet med en fast årlig bevilgning som bl.a. dekker lønninger og infrastruktur.
Telemarksforskning – Bø	Abelia	Kompetansmidler tildeles etter søknad, og politikken er at alle skal få litt, men ved tildeling vektlegges instituttets strategi, dvs. at det blir brukt forholdsvis mye penger på doktorgradsutdanning og at f.eks. publisering som gir poeng kommer foran ikke-poenggivende publiseringer eller deltagelse på konferanser.
Vestlandsforskning	Abelia	Noen midler blir delt ut til alle, fast andel per tilsatt. Noen blir fordelt etter søknad

4. DIFFERENSIERT TIMEPRISING

Det ble også foretatt en undersøkelse om praksisen vedrørende timeprising i instituttsektoren. Vi ønsket å undersøke om institusjonene har differensierte timepriser etter stillings- og kompetansenivå. 32 av 52 institutt besvarte spørsmålet (62 %).

- 20 institutter har differensierte priser (Tabell 10).
- 5 institutter differensierer timepriser etter vedkommende forskers lønn (Tabell 11),
- 4 institutt har lik timeprising uansett forskerstilling (Tabell 12)
- 2 institutt (STAMI og NKVTS) utfører ikke oppdragsforskning, men bruker faste satser ved søknadskrivning og undervisningsoppdrag.

Tabell 10. Institutter som praktiserer differensierte timepriser for forskere avhengig av formell kompetanse (eks. forsker 1, 2 og 3)

Institutt	Kommentarer sett fra lokallaget (endringer, erfaringer, diskusjoner)
AFI	
Bioforsk	Med økende krav til inntjening, kvier noen seg for å kreve høyere lønn ved de lokale lønnsforhandlingene. Økningen i timepriser har vært betydelig de siste årene.
FFI	Ingen kommentarer, vi er fornøyde med dette.
ISF	
Meteorologisk institutt	
Møreforskning	
NIFES	
NIFU	Har innført differensierte timepriser basert på stillingskategori (forsker 1, 2 og 3)
NIKU	Ikke erfaring med andre systemer og synes dette fungerer greit. Har heller ikke reaksjoner fra andre her om at det burde være annerledes.
NIVA	
Nofima Marin	
Nofima Mat	
Nordlandsforskning	
NGU	Norges geologiske undersøkelse bruker flere forskjellige time priser som avhenger av 1) personens stillingskode dvs. lønn, og 2) om det er et internt prosjekt eller eksternt dvs. bestilt av en ekstern kunde, i siste tilfelle beregnes også en overhead på toppen av timeprisen
Norsk senter for bygdeforskning	Differensiert etter lønn (stilling + kompetanse)
Norut Alta AS	Økning i timeprisen diskuteres med jevne mellomrom og ses i sammenheng med hva markedet er villig til å betale og hva våre konkurrenter tar. Dette diskuteres blant ansatte, vurderes av styret i forbindelse med utarbeidelse av budsjett. De fleste prosjekter prises ut i fra fast timepris på ulike forskerkategorier, men i forhold til enkelte oppdragsgivere vurderes individuelle priser.
NTNU Samfunnsforskning	Synes det er greit, siden lønna er forskjellig og siden det er forskjell på hva den eksterne parten får "levert".
NUPI	
SINTEF	SINTEF benytter videre ulike tabeller overfor ulike oppdragsgivere. Eksempelvis benyttes en tabell/skala for Forskningsrådet, en annen overfor næringsliv
Uni Research	

Tabell 11. Institutt som differensierer timeprisene etter lønn

Institutt	Kommentarer sett fra lokallaget (endringer, erfaringer, diskusjoner)
Vestlandsforskning	Timeprising er avhengig av formell kompetanse, men Forskergruppen for IT har ein høyere timepris enn andre fagområder bakgrunn større overhead til utstyr mm. Timepriser justeres i samband med budsjettet. Der tas det omsyn til lønnsutvikling og kostnader elles. Timeprisene følger lønnsstigen.
Stiftelsen kirkeforskning	Vi har nylig innført ordningen, og har så langt ikke fått noen reaksjoner på ordningen der den er redegjort for i forbindelse med anbud på oppdrag.
Havforskningsinstituttet	Alle forskere over lønnstrinn 58 har høyeste sats. Skal en ha differensierte timepriser ville det vært naturlig å skille mellom ulike nivå. Hos oss ble lønnstrinn 58 satt for mange år siden, og med tiden er de fleste, om ikke alle, forskerne lønnet i dette lønnstrinnet eller høyere. Instituttet tar derfor i realiteten den høyeste sats for alle forskerne selv om det i utgangspunktet startet som differensierte timepriser (og instituttet tjener mer på oss).
Trøndelag Forskning og Utvikling A/S	Avhengig av lønn og kompetanse, men hvor selvsagt også lønn er avhengig av formell kompetanse. I tillegg har oppnådd inntjening og real kompetanse betydning. Timeprisene er etter hvert blitt høye og vi ser at forskningsråd, interreg og annen EU-finansiering ikke alltid godtar våre normale timepriser rundt 900-1000 kr timen.
Telemarksforskning – Bø	(-)

Tabell 12. Institutter uten differensierte timepriser

Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Norsk polarinstitutt
Oljedirektoratet
Senter for interkulturell kommunikasjon

5. OVERSIKT OVER INSTITUTTER SOM ER OMFATTET AV UNDERSØKELSEN

Tabell 13. Lokallag og institusjoner som er med på hele eller deler av denne undersøkelsen (42 av 55)

Institutter med faktureringskrav	Institutter uten faktureringskrav
1 Agderforskning	30 Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)
2 Arbeidsforskningsinstituttet (AFI)	31 Folkehelseinstituttet
3 Bioforsk	32 Norges geologiske undersøkelse (NGU)
4 CICERO Senter for klimaforskning	33 Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES)
5 Havforskningsinstituttet	34 Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS)
6 Institutt for samfunnsforskning (IFS)	35 Nofima Mat
7 Møreforskning	36 Norsk polarinstitutt
8 Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR)	37 Senter for interkulturell kommunikasjon (SIK)
9 Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU)	38 Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS)
10 Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU)	39 Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI)
11 Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)	40 Statens strålevern
12 Norsk institutt for naturforskning (NINA)	41 Veterinærinstituttet
13 Norsk institutt for vannforskning (NIVA)	
14 (Norsk senter for) Bygdeforskning	
15 Nofima Marin	
16 Nordlandsforskning	Institutter som ikke har svart
17 Norut Tromsø AS	42 Chr. Michelsen institutt
18 NTNU Samfunnsforskning	43 Fridtjof Nansens institutt
19 PRIO (Fredsforskningsinstituttet)	44 International research institute of Stavanger (IRIS)
20 Samfunns- og næringslivsforskning AS (SNF)	45 Meteorologisk institutt
21 Statens institutt for samfunnsforskning (SIFO)	46 Nofima Norconserv
22 SINTEF	47 Norsk institutt for skog og landskap
23 Telemarkforskning - Bø	48 Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste
24 Trøndelag Forskning og Utvikling A/S	49 SINTEF Energi
25 Vestlandsforskning	50 Statens kartverk
	51 Statistisk sentralbyrå
Institutter med faktureringskrav – variant	52 Stiftelsen kirkeforskning
26 Norut Alta AS	53 Uni Research
27 Transportøkonomisk institutt (TØI)	
28 Norsk utenrikspolitisk institutt (NUPI)	
29 Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA)	